

**Decizie de indexare a faptei de plagiat la poziția
00402 / 30.12.2017
și pentru admitere la publicare în volum tipărit****care se bazează pe:****A. Nota de constatare și confirmare a indiciilor de plagiat prin fișa suspiciunii
inclusă în decizie.**

Opera suspicionată (OS) Suspicious work		Opera autentică (OA) Authentic work
OS	BOLOVAN, Ioan și BOLOVAN, Sorina Paula. <i>Ispititoarea Transilvanie : multiperspectivitate și adevăr în istoria unei provincii.</i> Cluj-Napoca : Școala Ardeleană. 2017.	
OA	BOLOVAN, Ioan. <i>Primul Război Mondial și realitățile demografice din Transilvania: familie, moralitate și raporturi de gen.</i> Prefață: Prof.univ.dr.Liviu Maior. Cluj-Napoca : Școala Ardeleană. 2015.	
Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion		
P01	p.107:01 – p.119:00.	p.139:01 – p.150:00.
Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at www.plagiate.ro		

Notă: Prin „p.72:00” se înțelege paragraful care se termină la finele pag.72. Notația „p.00:00” semnifică până la ultima pagină a capitolului curent, în întregime de la punctul inițial al preluării.**Note:** By „p.72:00” one understands the text ending with the end of the page 72. By „p.00:00” one understands the taking over from the initial point till the last page of the current chapter, entirely.**B. Fișa de argumentare a calificării de plagiat alăturată, fișă care la rândul său este parte a deciziei.**

Echipa Indexului Operelor Plagiate în România

Fișa de argumentare a calificării

Nr. crt.	Descrierea situației care este încadrată drept plagiat	Se confirmă
1.	Preluarea identică a unor pasaje (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
2.	Preluarea a unor pasaje (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, care sunt rezumate ale unor opere anterioare operei autentice, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
3.	Preluarea identică a unor figuri (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
4.	Preluarea identică a unor tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
5.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin includerea unui nou autor sau de noi autori fără contribuție explicită în lista de autori	✓
6.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin excluderea unui autor sau a unor autori din lista inițială de autori.	
7.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței, fără nici o intervenție personală care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
8.	Preluarea identică de figuri sau reprezentări grafice (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
9.	Preluarea identică de tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
10.	Preluarea identică a unor fragmente de demonstrație sau de deducere a unor relații matematice care nu se justifică în regăsirea unei relații matematice finale necesare aplicării efective dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
11.	Preluarea identică a textului (piese de creație de tip text) unei lucrări publicate anterior sau simultan, cu același titlu sau cu titlu similar, de un același autor / un același grup de autori în publicații sau edituri diferite.	
12.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație de tip text) ale unui cuvânt înainte sau ale unei prefețe care se referă la două opere, diferite, publicate în două momente diferite de timp.	

Notă:

- a) Prin „proveniență” se înțelege informația din care se pot identifica cel puțin numele autorului / autorilor, titlul operei, anul apariției.
- b) Plagiatul este definit prin textul legii¹.

„...plagiatul – expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la operele originale...”.

Tehnic, plagiatul are la bază conceptul de **piesă de creație** care²:

„...este un element de comunicare prezentat în formă scrisă, ca text, imagine sau combinat, care posedă un subiect, o organizare sau o construcție logică și de argumentare care presupune niște premise, un raționament și o concluzie. Piesa de creație presupune în mod necesar o formă de exprimare specifică unei persoane. Piesa de creație se poate asocia cu întreaga operă autentică sau cu o parte a acesteia...”

cu care se poate face identificarea operei plagiate sau suspicionate de plagiat³:

„...O operă de creație se găsește în poziția de operă plagiată sau operă suspicionată de plagiat în raport cu o altă operă considerată autentică dacă:

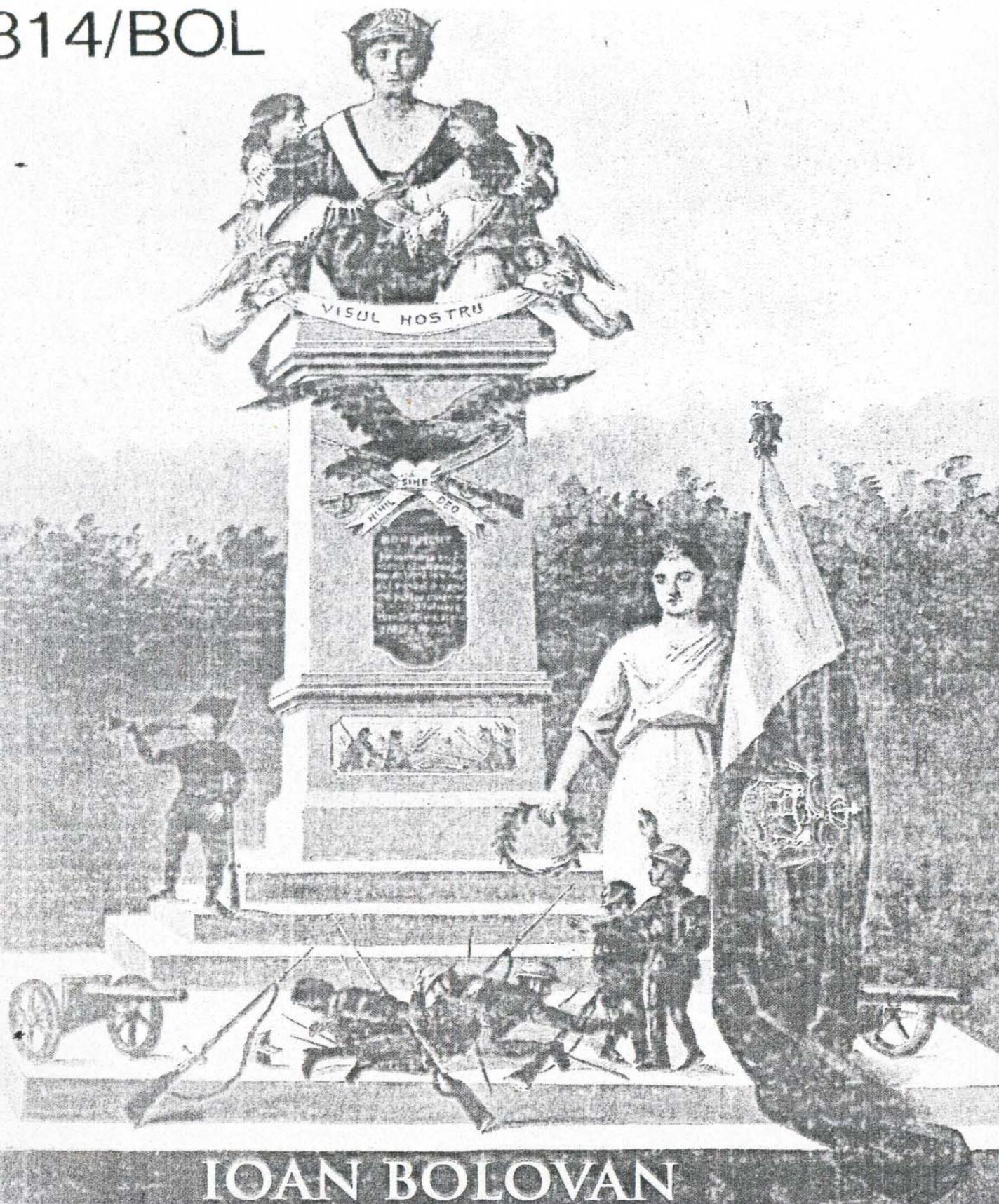
- i) Cele două opere tratează același subiect sau subiecte înrudite.
- ii) Opera autentică a fost făcută publică anterior operei suspicionate.
- iii) Cele două opere conțin piese de creație identificabile comune care posedă, fiecare în parte, un subiect și o formă de prezentare bine definită.
- iv) Pentru piesele de creație comune, adică prezente în opera autentică și în opera suspicionată, nu există o menționare explicită a provenienței. Menționarea provenienței se face printr-o citare care permite identificarea piesei de creație preluate din opera autentică.
- v) Simpla menționare a titlului unei opere autentice într-un capitol de bibliografie sau similar acestuia fără delimitarea întinderii preluării nu este de natură să evite punerea în discuție a suspiciunii de plagiat.
- vi) Piesele de creație preluate din opera autentică se utilizează la construcții realizate prin juxtapunere fără ca acestea să fie tratate de autorul operei suspicionate prin poziția sa explicită.
- vii) În opera suspicionată se identifică un fir sau mai multe fire logice de argumentare și tratare care leagă aceleași premise cu aceleași concluzii ca în opera autentică...”

¹ Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 4 iunie 2004

² ISOC, D. Ghid de acțiune împotriva plagiatului: bună-conduită, prevenire, combatere. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2012.

³ ISOC, D. Prevenitor de plagiat. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2014.

314/BOL

IOAN BOLOVAN

PRIMUL RĂZBOI MONDIAL
ȘI REALITĂȚILE DEMOGRAFICE
DIN TRANSILVANIA

FAMILIE, MORALITATE ȘI RAPORTURI DE GEN

Colecția
Școala ardeleană de istorie

© Ioan Bolovan

Editura ȘCOALA ARDELEANĂ
Cluj-Napoca, str. Mecanicilor nr. 48
Redacția: tel 0364-117.252; 0728.084.801
e-mail: office@scoalaardeleanacluj.ro,
redactie@scoalaardeleanacluj.ro
Difuzare: tel/fax 0364-117 246; 0728.084.803
e-mail: difuzare@scoalaardeleanacluj.ro, esadifuzare@gmail.com
www.scoalaardeleanacluj.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BOLOVAN, IOAN

Primul Război Mondial și realitățile demografice din Transilvania : familie, moralitate și raporturi de gen / Ioan Bolovan ; pref.: prof. univ. dr. Liviu Maior. - Cluj-Napoca : Editura Școala Ardeleană, 2015

ISBN 978-606-8699-17-2

I. Maior, Liviu (pref.)

314(498.4)

94(498.4)"1916/1918"

Editor: Vasile George DÂNCU

Imagine coperta I: Monument în tablou. „În memoria eroilor noștri căzuți pe câmpul de luptă, în mondialul războiu, din anul 1916 pentru eliberarea și unirea a tuturor românilor și alipirea la patria mamă”, Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” Cluj-Napoca

Imagini interior: Serviciul Județean Cluj al Arhivelor Naționale, Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” Cluj-Napoca

Redactor: Alexandru-Bogdan BUD

Copertă și tehnoredactare: Ioachim GHERMAN

635 004

IOAN BOLOVAN

BCU Cluj-Napoca

BIBCN201505774

PRIMUL RĂZBOI MONDIAL
ȘI REALITĂȚILE DEMOGRAFICE
DIN TRANSILVANIA

FAMILIE, MORALITATE
ȘI RAPORTURI DE GEN

PREFAȚĂ DE
PROF. UNIV. DR. LIVIU MAIOR

Cluj-Napoca, 2015

ÎN LOC DE POSTEAȚĂ¹⁹⁴

S-a împlinit recent un secol de la izbucnirea primei conflagrații mondiale, prilej cu care în mai toată lumea au apărut (și vor continua în permanență să vadă lumina tiparului) lucrări monografice, ediții de documente și memorialistică etc., și au început să se organizeze conferințe și dezbateri între specialiști, dar și cu participarea publicului larg. Firește că România nu putea să rămână în afara acestui curent. În ultima vreme, am asistat la mai multe evenimente editoriale, care prin impactul avut au marcat deopotrivă mediile științifice și spațiul public datorită conținutului informațional, ineditului unor materiale, dar și interpretărilor avansate și, nu în ultimul rând, prin emoția declanșată în rândul cititorilor.

Nu voi insista în cadrul acestui text asupra tuturor lucrărilor recente publicate despre Marele Război, atât din motive subiective, cât mai ales obiective, unele volume intrând deja în circuitul istoriografic, în timp ce altele își așteaptă rândul pentru a fi recenzate/discutate¹⁹⁵. Atenția mea se va îndrepta în continuare asupra unei singure cărți, care și-a asumat din start un caracter de generalitate (ca problematică abordată, arie geografică atinsă, mod de redactare etc.), lucrare ce a stârnit intense pasiuni între istorici și nu numai. Este vorba despre una dintre lucrările mai noi ale istoricului bucureștean Lucian Boia, *Primul*

¹⁹⁴ Acest text a fost publicat aproape identic cu titlul *Despre Primul Război Mondial, Unirea din 1918 și corectitudinea istorică* în revista *Orașul. Revistă de cultură urbană*, VII, nr. 31-32, 2014, pp. 21-26, după ce anterior o versiune asemănătoare a fost inclusă în revista *Cultura*, nr. 476 din 17 iulie 2014.

¹⁹⁵ A se vedea, bunăoară, în *Transylvanian Review*, vol. XXIII, nr. 4, 2014.

Război Mondial. Controverse, paradoxuri, reinterpretări (București, Editura Humanitas, 2014, 117 pagini).

Autorul ne avertizează de la bun început că ne pune în față doar un eseu, care eseu „nefiind o operă de erudiție, am restrâns la minimum trimiterile bibliografice, indicând doar acele lucrări din care am preluat pasaje sau interpretări personale ale autorilor” (p. 6). Analizând din această perspectivă cartea profesorului Lucian Boia, vom constata o flagrantă inegalitate în modul de citare, de preluare a ideilor și a interpretărilor la care face referire în *Cuvântul înainte*. Astfel, în primele trei capitole (privind mai degrabă cadrul general, cauzele războiului, o parte a principalilor actori politici și militari), care însumează 54 de pagini, domnul Lucian Boia include 15 note de subsol, respectiv trimiteri la lucrări apărute în istoriografia universală până în anul 2012. Nu comentăm aici pe larg neglijarea de către profesorul Boia, care de regulă în multe cărți ale domniei sale are documentația adusă la zi, a câtorva lucrări recente care pun într-o lumină nuanțată responsabilitățile sau dimensiunea umană și materială a Primului Război Mondial. Mă opresc doar la impresionanta lucrare statistică despre efortul militar, economic și demografic al Imperiului Austro-Ungar, unul dintre actorii importanți ai războiului, *Die Habsburgermonarchie und der erste Weltkrieg, 2. Teilband. Weltkriegsstatistik Österreich-Ungarn 1914-1918. Bevölkerungsbewegung, Kriegstote, Kriegswirtschaft*, coordonată de Helmut Rumpler și Anatol Schmied-Kowarzik (Viena, 2014). Firește că *Encyclopédie de la Grande Guerre, 1914-1918* (Paris, 2004), la care face referire de mai multe ori profesorul Lucian Boia, este încă un instrument de referință în istoriografia universală, dar tot pe atât de actual este și *A Companion to World War I*, editat de John Horne (Wiley Blackwell, Oxford, 2010), după cum în iarna acestui an era deja disponibilă pe piață lucrarea în 3 volume și care însumează peste 2000 de

pagini, cu cele mai actualizate interpretări asupra războiului, dar și cele mai noi perspective metodologice, *The Cambridge History of the First World War*, editată de Jay Winter (Cambridge University Press, 2014). Lăsând la o parte aceste minimale observații bibliografice, nu putem să nu apreciem pentru prima parte ca fiind în general oneste și competente comentariile și (re)interpretările domnului Lucian Boia. Să reamintim cititorilor că domnia sa este un istoric ce a debutat în istoriografie cu decenii în urmă prin elaborarea unei teze de doctorat încadrabilă istoriei moderne.

În a doua parte a eseului despre Primul Război Mondial și care condensează tot trei capitole, întinzându-se pe 51 de pagini, cam la fel ca și prima parte a cărții, domnul Lucian Boia nu mai pare la fel de interesat de a-și baza comentariile și (re)interpretările pe lucrări și viziuni istoriografice naționale și universale, deoarece include doar trei citări (din care una este dintr-o lucrare proprie). Poate și pentru că aceste trei capitole vizează într-o măsură foarte mare spațiul românesc, domnia sa a preferat să neglijeze deliberat o bogată producție istoriografică autohtonă despre tematică (și nu numai românească, fiindcă avea la îndemână cărți, studii și articole scrise de renumiți istorici străini, care au tipărit mii de pagini despre situația românilor și a României în preajma și din vremea primei conflagrații mondiale, inclusiv despre Unirea din 1918: Keith Hitchins, Glenn E. Torrey, Paul Michelson, Jean Nouzille, Jean-Noël Grandhomme ș.a.). Această abordare metodologică diferită asupra celor două părți poate să fie cheia unui mesaj extravagant și comercial al cărții domnului Lucian Boia. În primele trei capitole, istoricul schițează probleme importante generate de Primul Război Mondial. Și aceste abordări nu sunt exhaustive, de aceea probabil a și neglijat câteva din aceste subiecte, care mai nou se bucură de o largă audiență în cercul specialiștilor,

comercială, de a frapa/șoca publicul iubitor de istorie și, astfel, a-i asigura un succes de casă? Las cititorii, dar mai ales specialiștii în istoria secolelor XIX-XX care au avut curiozitatea să achiziționeze cartea, să se pronunțe ei înșiși. Oricum, datoria istoricilor este aceea de a reconstitui trecutul pe baza surselor și nu a face Science-Fiction, modelând istoria cum și-ar fi dorit ei să fie.